উন্নত বীজৰ ব্যৱহাৰ

www.rkbassam.in

Rice Fact Sheet

কম মূল্যৰে ক্ৰয় কৰিব পৰা, অতি কমেও ৯০ শতাংশ অংকুৰণৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা থকা, ৰোপণত কম খৰচ হোৱা, সমানে বাঢ়ি আহি অধিক উৎপাদন দিব পৰা আৰু কম দিনতে উৎপাদন চপাব পৰা বীজকে উন্নত বীজ বুলিব পাৰি। আগতীয়া জাতৰ উন্নত বীজে অপতৃণৰ সমস্যা কম কৰে আৰু বিভিন্ন বেমাৰ আজাৰ, পোক-পতংগৰ আক্ৰমণ ৰোধ কৰিব পৰা ক্ষমতা বহন কৰে। এনে গুণবোৰে একেলগে ৫ ৰ পৰা ২০ শতাংশলৈ শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধিত সহায় কৰে।

উন্নত বীজ কি, কেনেকুৱা ?

সাধাৰণতে উন্নত বীজ বিশুদ্ধ, পৰিস্কাৰ, একে জোখৰ আৰু ৯০ শতাংশ অংকুৰিত হয় । এনে বীজৰ পেকেটত লেবেল থাকে আৰু কেতিয়াও অপতৃণৰ বীজ নাথাকে, বীজে বংশগতভাৱে বেমাৰৰ বীজাণু লৈ নাহে আৰু পোক-পতংগ বা অন্য বীজাণুৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিব পৰা ক্ষমতা বহন কৰে। তাৰোপৰি প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত উপলব্ধ পোহৰ, পানী আৰু মাটিৰ উৰ্বৰতা সম্পূৰ্ণৰূপে ব্যৱহাৰ কৰি অধিক উৎপাদন দিব পৰা ক্ষমতাও উন্নত বীজৰ থাকে।

বা দিয়া পদ্ধতিৰে উন্নত বীজ পৃথক কৰা ঃ

বতাহত বা বিজুলী পাংখাৰ দ্বাৰা উৰুৱাই উৎপাদিত ধানৰ পৰা পতান গুচাই উন্নত বীজ পৃথক কৰা হয়। ৰ-ৰ.৫ মিটাৰ উচ্চতাৰ পৰা এনে উৰণ কাৰ্য কৰা হয়। বা দিয়াৰ সময়ত পাত, পতান আৰু অন্যান্য আদৰকাৰী জাবৰ-জোঁথৰ উৰি গৈ গোটা ভাল বীজবোৰ মাটিত জমা হয়।

বীজ শুকুৱা আৰু মজুতকৰণ ঃ

খেতি চপোৱাৰ পিছত মৰণা মাৰি, ধানখিনি চাফা কৰি একে জোখৰ বীজখিনি ৰ'দত ভালকৈ শুকাই ভঁৰালত থোৱা হয়। খেতি চপোৱাৰ সময়ত পোৱা কেঁচা বীজ ৰ'দত শুকুৱাই আৰ্দ্ৰতা ১২ ৰ পৰা ১৪ শতাংশ লৈ আনিলে বীজ বহু দিনলৈ ভালে থাকে। বীজ সদায় বায়ু সোমাব নোৱাৰা ভঁৰালত থ'ব লাগে। ৰ'দত শুকাওঁতে থাকি যোৱা ধানৰ জীপ মাটিৰে লেপন দিয়া শুকান ভঁৰালৰ মাটিৰ লেপনে শুহি লয়।

কঠীয়া পৰা আৰু পোণপটীয়াকৈ সিঁচা

কঠীয়া পাৰি ৰোপণ কৰা বীজ কঠীয়াতলিত সিঁচাৰ আগতে ২৪ ঘণ্টাত পানীত তিঁয়াই থোৱা হয়। পানীৰ পৰা উঠাই আনি গাপ দিয়া হয় । **এনে পৰ্যায়ত কিছুমান ঠাইত বীজৰ** ৰোগ প্ৰতিৰোধ, আৰু নাইট্ৰ'জেন ধাৰণ ক্ষমতা বঢ়োৱাৰ ব্য লোৱা হয়। এনে ব্যৱস্থাপনাৰ কাৰণে যথাসম্ভৱ সুদক্ষ কৃষি বিষয়াৰ সহায় ল'ব লাগে।

সুবীজ উৎপাদনৰ কেইটামান পদক্ষেপ

- ❑ এখন উৰ্বৰ পথাৰ বাচনি কৰা
- ❑ পৰিস্কাৰ, ভাল মানদণ্ডৰ বীজৰ ব্যৱহাৰ কৰা
- ❑ মাটি ভালকৈ চহোৱা, বোকা কৰা, সমান কৰা, অপতৃণ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলসিঞ্চনৰ সঠিক ব্যৱস্থাপনা কৰা,
- ❑ ৩০-৩৫ দিনীয়া বয়সৰ সুস্থ-সবল কঠীয়া ২০ ছে মি. xx ২০ ছে মি. দূৰত্বত প্ৰতিটো গোচাত ২ - ৩ ডালকৈ কঠীয়া দি ৰুব লাগে
- ❑ অনুমোদিত পৰিমাণত নাইট্ৰ'জেন, ফছফ'ৰাচ, পটাছিয়াম আৰু জিংকযুক্ত সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।
- ❑ খেতিডৰাক পোক-পতংগ, অপতৃণ, চৰাই-চিৰিকটিৰপৰা ৰক্ষা কৰিব লাগে।
- ❑ পোখা মেলা আৰু ফুলফুলা সময়ত ঘাঁহ-বনবোৰ আতৰাই দিব লাগে। এনে ঘাঁহবনৰ পৰা বহুতোবেমাৰৰ বীজাণু ধানৰ গছলৈ সংক্ৰমিত হ'ব পাৰে।
- ❑ সম্পূৰ্ণ পকা সময়তহে ধান কাটিব লাগে। সাধাৰণতে ধান পকা সময়ত ৮০ৰ পৰা ৮৫ শতাংশ ধান গছৰ বং সলনি হয়।
- ❑ ধানৰ মৰণা মৰা, পৰিস্কাৰ কৰা, শুকুৱা (১২-১৪ শতাংশ আদ্ৰতা থকা), পৃথকীকৰণ কৰা আৰু লেবেল লগোৱা কাম যতনে কৰিব লাগে।
- ❑ লেবেল লগোৱা বীজ পৰিস্কাৰ, নাম ফলক লগোৱা নিৰাপদ পাত্ৰত ৰাখিব লাগে। এনে পাত্ৰ শুকান, পৰিস্কাৰ ঠাণ্ডা ঠাইত ৰাখিব লাগে।

Assam Agribusiness and Rural Transformation Project (APART)

The World Bank is the funding agency of APART
Department of Agriculture, Assam is the nodal department for implementation of APART
ARIAS Society is the State level coordinating and monitoring agency for APART
Assam Agricultural University is the leading Agricultural University of the State and implementing agency of APART, imparting research and scientific support.
International Rice Research Institute (IRRI) is the rice global leader providing technical and hand-holding support in the implementation of APART

The opinions expressed in this publication are those of the authors. They do not purport to reflect the opinions or views of the IRRI. *Attribution – Non Commercial-Share Alike 3.0 (Unported)*